

<https://mind.ua/openmind/20254802-chat-gpt-bum-navkolo-industriyi-shtuc-hnogo-intelektu-realiyi-rozvitku-ta-vpliv-na-kreativnu-industriyu>.

7. Radu, A. (2021). Verbalizatsiia nehatyvnoi kontseptosfery kontseptualnoi systemy GLOBALIZATION. Aktualni problemy suchasnoi transliatolohii, lnhvokrainoznavstva ta teorii mizhkulturnoi komunikatsii : zbirnyk materialiv VI Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii z mizhnarodnoiu uchastiu. Vinnytsia : Tsentр pidhotovky naukovykh ta navchalno-metodychnykh vydan VTEI KNTEU. 110-113.
8. Kharari, Yu.N. (2018). Homo Deus: za lashtunkamy maibutnoho: monohrafiia. 464. Retrieved from https://batrachos.com/sites/default/files/pictures/Books/Harari_2018_Homo%20Deus.pdf.

УДК 32 (327)

Софія Євгенівна Краснік,

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

Державний біотехнологічний університет (ДБТУ)

УКРАЇНА В СИСТЕМІ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

Sofia Yevhenivna Krasnik

a graduate of the first (bachelor) level of higher education,

State Biotechnological University (SBTU)

UKRAINE IN THE SYSTEM OF INTERNATIONAL RELATIONS

Науковий керівник: А.С. Лапченко, канд. іст. наук, асистент кафедри ЮНЕСКО “Філософія людського спілкування” та соціально-гуманітарних дисциплін.

Анотація. Розкрито особливості геополітичного положення України в системі міжнародних відносин. Показано, що важливим фактором, що

визначає геополітичну ситуацію щодо України, є унікальна енерготранспортна система, яка перетинає її територію. Визначено основні варіанти геополітичної орієнтації, які надавали можливість Україні інтегруватися в загальноконтинентальну, євроатлантичну та світову торгівлю на протязі періоду її незалежності.

Ключові слова: геополітика, зовнішня політика України, міжнародні відносини.

Abstract. The peculiarities of the geopolitical position of Ukraine in the system of international relations are revealed. It is shown that an important factor determining the geopolitical situation regarding Ukraine is the unique energy transport system that crosses its territory. The main variants of geopolitical orientation are identified, which enabled Ukraine to integrate into pan-continental, Euro-Atlantic and world trade during the period of its independence.

Key words: geopolitics, foreign policy of Ukraine, international relations.

Геополітичне положення України залишається актуальним на 2023 рік з кількох причин:

1. Україна знаходиться на перехресті між Європою та Азією, що дає їй важливе геополітичне значення в регіоні. Це забезпечує Україні можливість бути транзитною країною для енергоносіїв та інших товарів, що проходять через неї між Західною та Східною Європою.
2. На півночі Україна межує з РФ і вже 9 рік потерпає від агресії з її боку.
3. Також наша держава межує з країнами ЄС та НАТО, що в умовах війни допомагає нам впоратись з агресією в економічному та політичному аспектах.

Метою тез є визначення особливостей геополітичного положення України в системі міжнародних відносин.

Узагальнюючи існуючі визначення «міжнародних відносин» можна зробити висновок, що це зв'язки між державами та їх системами. Головним

елементом є політичні відносини. Ці відносини базуються на різних елементах, таких як політика, економіка, культура, наука, технології, права та безпека. Держави співпрацюють між собою у багатьох галузях, таких як міжнародна торгівля, фінанси, енергетика, наука та технології, культура та освіта, бізнес та інвестиції.

Місце України в системі міжнародних відносин змінювалось протягом всього часу її існування. Формування України як суб'єкта міжнародних відносин є досить складним, неоднозначним і тривалим процесом. Досі продовжується інтенсивний пошук раціональних концептуальних засад зовнішньополітичного курсу країни. Слід зауважити, що протягом більшої частини періоду незалежності українська зовнішня політика лишалася заручницею складних внутрішньополітичних процесів. [3; 6]

Україна має сприятливе геополітичне положення між Сходом і Заходом. Її географічне розташування та площа, людність, запаси природних ресурсів, потенціал у науковій, економічній та інших галузях громадського життя надають їй можливість та право мати статус великої європейської демократичної держави з відповідною геополітичною поведінкою та геостратегічною орієнтацією. [2; 6].

Головними зовнішньополітичними цілями України є зміцнення та розвиток України як самостійної демократичної країни, гарантування міжнародної стабільності та розбудова двосторонніх відносин як з країнами-сусідами, так і з країнами Африки, Америки та Азії. [1; 5]

Україна активно бере участь у зовнішній економіці та взаємодіє з багатьма країнами у сфері торгівлі та інвестицій. Проте дієвому співробітництву перешкоджають економічна нестабільність, проблема протидії корупції та нерозвиненість інфраструктури. Важливим фактором, що визначає геополітичну ситуацію щодо України, є наявна унікальна енерготранспортна система, яка перетинає територію країни. Вона дозволяє постачати в Європу нафту і газ з росії (до 24 лютого 2022 року) та Центральної Азії. З геополітичної точки зору, українська енерготранспортна

система є "стратегічним елементом", який здійснює стратегічний контроль над економіками росії та ЄС[2; 4]. У 2021 році німецькі компанії здійснили низку енерготранспортних проєктів (зокрема, "Північний потік"), котрі послаблюють міжнародну позицію України як монопольного енерготрейдера торгівлі газом, нафтою та електроенергією між рф та ЄС. А це значно нівелює значення України в геополітичному суперництві між США та ЄС. Частково компенсувати це може суттєве збільшення військового потенціалу України, але воно потребує загального нарощування науково-промислового сектору та опанування нових ринків збуту. [5].

З метою зміцнення своїх позицій у конфлікті з росією Україна здійснює активну співпрацю з низкою міжнародних організацій (НАТО, ОБСЄ, ЄС, ООН, Рада Європи), які впроваджують різноманітні заходи солідарності на підтримку України. Відносини з ПАСЄ займають важливе місце у безпековій співпраці України з міжнародними організаціями. 21 березня 2014 року була утворена Спеціальна моніторингова місія ОБСЄ (СММ ОБСЄ). Її головним завданням є отримання інформації та поінформування держав-учасниць про безпекову ситуацію. [2]

Україна міцно інтегрована в загальноєвропейську спільноту і вбачає в поглибленні інтеграційних процесів на європейському континенті передумову створення глобальної системи безпеки та нового геополітичного простору у ХХ столітті. Набувши членства в Раді Європи та асоційованого членства в ЄС, а також взаємодіючи з іншими європейськими спільнотами, Україна скористалася багатовіковим досвідом державотворення в європейських демократіях і зміцнила своє партнерство в мирних ініціативах, таких як транснаціональна НАТО, що дозволило гнучко підходити до розвитку співробітництва з Альянсом, масштаби якого можуть бути адаптовані до індивідуальних потреб і можливостей України. [2;6]. Слід також відзначити дипломатичні досягнення України, які сприяли збільшенню кількості та якості її відносин з найближчими сусідами та іншими країнами регіону. [7; 8]. Іноземні інвестиції зростають, хоча й повільно. Україна стає

дедалі впливовішою державою в Європі та світі, стає справді активним гравцем у міжнародних відносинах, переслідуючи свої національні інтереси та взаємодіючи з ними в колі європейських країн. Проте сприятливе геополітичне становище саме по собі не є перевагою для країни. Тому потрібно визначити та успішно втілювати в життя зовнішньополітичну стратегію. [4]

Таким чином, можна зробити висновок, що Україна має досить вигідне геополітичне розташування, хоча й сусідство та співпраця в минулому з РФ його може погіршувати. Однак, навіть зараз, в час жорстокого протистояння, Україна вибудовує міцні міжнародні відносини з розвиненими країнами світу. Також, важливим завданням, яке має на меті забезпечити національну безпеку та просування національних інтересів в міжнародному співтоваристві, є стратегія міжнародних відносин України на майбутнє. Основними напрямками такої стратегії можуть бути:

- 1) Розвиток співпраці з Європейським Союзом та іншими європейськими країнами. Україна повинна зосередитися на зміцненні своїх економічних та політичних зв'язків, щоб забезпечити своє місце у європейській спільноті та зміцнити свою національну безпеку. Україна повинна продовжувати інтеграцію з ЄС, зосереджуючись на поглибленні торговельних відносин, співпраці у сферах науки та освіти, енергетики, транспорту та інфраструктури. Крім того, Україна повинна продовжувати реформи, що необхідні для вступу до ЄС.
- 2) Розвиток співпраці з країнами Азії та Тихоокеанського регіону. Україна має потенціал для розвитку співпраці з цими країнами, особливо в галузі економіки та технологій. Розвиток такої співпраці може сприяти диверсифікації економіки України та забезпеченню нових можливостей для національного розвитку.
- 3) Зміцнення співпраці з США та країнами НАТО. Україна повинна продовжувати зміцнювати свої зв'язки з США та країнами НАТО, зокрема, в галузі безпеки та оборони.

- 4) Підтримка розвитку інтернаціональної торгівлі: Україна повинна зосередитися на залученні іноземних інвесторів, зокрема з країн Азії та Південної Америки. Також Україна повинна продовжувати розвивати власну економіку, зокрема на основі збільшення експорту сільськогосподарської та іншої продукції.

Література:

1. Алексієвець Л., Прийдун С. Україна в системі міжнародних відносин: деякі особливості й проблеми (1991–2011) //Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. – 2012. – С. 179-183.
2. Воронянський О. В., Зайончковський Ю. В., Романова С. С. Політологія з модулем «Україна, Європа, світ». – 2021.
3. Воронянський О. В. и др. Національний суверенітет: український вимір в контексті світової політичної думки. – 2017.
4. Воронянський О. Проблема суб'єктності суверенітету в контексті технології здійснення влади / О. Воронянський // Evropsky politicky a pravni diskurz. - 2015. - Vol. 2, Iss. 4. - С. 205-209.
5. Воронянський О. В. Країнознавство. – 2019.
6. Калініченко В. В. и др. Історія України: від найдавніших часів до сьогодення. – 2016.
7. Моїсєєва Н. І. Людина та сучасний комунікаційний простір. Філософія спілкування : Філософія. Психологія. Соціальна комунікація. 2014. № 7. С. 89- 94
8. Моїсєєва Н. І. Соціально-комунікаційна діяльність як історико-суспільна практика. Х. :ХНТУСГ, 2015. 392 с.

References:

1. Aleksiiievets L., Pryidyn S. Ukraine v systemi mizhnarodnykh vidnosyn: deiaki osoblyvosti y problemy (1991–2011) //Ukraine–Ievropa–Svit. Mizhnarodnyi

- zbirnyk naykovykh prats. Seriia: Istoriia, mizhnarodni vidnosyny. – 2012. – S. 179-183.
2. Voronianskyi O. V., Zaionchkovskiy Yu. V., Romanova S. S. Politolohiia z modulem «Ukraina, Yevropa, svit». – 2021.
  3. Voronianskyi O. V. y dr. Natsionalnyi suverenitet: ukrainskyi vymir v konteksti svitovoi politychnoi dumky. – 2017.
  4. Voronianskyi O. Problema subiektnosti suverenitetu v konteksti tekhnolohii zdiisnennia vlady / O. Voronianskyi // Evropsky politicky a pravni diskurz. - 2015. - Vol. 2, Iss. 4. - S. 205-209.
  5. Voronianskyi O. V. Krainoznavstvo. – 2019.
  6. Kalinichenko V. V. y dr. Istoriia Ukrainy: vid naidavnishykh chasiv do sohodennia. – 2016.
  7. Moisieieva N. I. Liudyna ta suchasnyi komunikatsiinyi prostir. Filosofiia spilkuvannia : Filosofiia. Psykholohiia. Sotsialna komunikatsiia. 2014. № 7. S. 89-94
  8. Moisieieva N. I. Sotsialno-komunikatsiina diialnist yak istoryko-suspilna praktyka. Kh. :KhNTUSH, 2015. 392 s.

УДК 122/129:33.01

Криштопа В.О.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

Державний біотехнологічний університет (ДБТУ)

**ОСНОВНІ ФІЛОСОФСЬКІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ
"ВІДЧУЖЕННЯ" В ЕКОНОМІЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

Krishtopa V.O.

a graduate of the first (bachelor) level of higher education,

State Biotechnological University (SBTU)